

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018 - 10 - Nr.

DĖL SUSITARIMO DĖL EUROPOS MOLEKULINĖS BIOLOGIJOS LABORATORIJOS ĮKŪRIMO RATIFIKAVIMO TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 8 straipsnio 2 dalimi, parengė ir teikia teisės aktų, būtinų Susitarimui dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo (toliau – Susitarimas) ratifikuoti, projektus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti susitarimą dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas);

2. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Susitarimą dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo“ projektą (toliau – Dekreto projektas);

3. Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Susitarimo dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo ratifikavimo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Nutarimo projekto, Dekreto projekto ir Įstatymo projekto (toliau – Projektai) tikslas – ratifikuoti Susitarimą. Europos molekulinės biologijos laboratorija (toliau – EMBL) siekia skatinti bendradarbiavimą Europoje vykdant fundamentinius tyrimus, kuriant pažangią įrangą ir inovatyvius mokymo metodus molekulinės biologijos ir kitose susijusiose mokslo srityse (numatyta Susitarimo 2 straipsnio 2 dalyje). Šio tikslo siekiama vykdant EMBL programą, kuri apima molekulinį metodų taikymą bazinių biologinių procesų tyrimuose, reikalingos įrangos ir technologijų vystymą ir naudojimą, darbo priemonių užtikrinimą atvykstantiems tyrėjams, pažangų mokymą.

Lietuvos prisijungimas prie Susitarimo atvertų šias galimybes:

1) Lietuvoje vykdomi moksliniai tyrimai būtų glaudžiau integruojami į Europos mokslinių tyrimų erdvę;

2) Lietuvos tyrėjai gaus prieigą prie moderniausios pasaulyje didelės apimties įrangos ir technologijų;

3) visi EMBL filialai turi išplėstines mokymų programas, kurios Lietuvos tyrėjams leis įvaldyti inovatyviausias technologijas ir eksperimentinius metodus, įgyti praktinės patirties, būtinos jų panaudojimui;

4) EMBL iš savo narių įnašų konkurso būdu finansuoja tyrėjų rengimą (priemonės patyrusiems ir jauniems tyrėjams, doktorantams, studentams);

5) atsiras galimybės užmegzti ryšius su aukščiausio lygio EMBL mokslininkais ir kitų tyrėjų grupėmis ir taip didinti tarptautinių mokslinių tyrimų apimtį (dalyvavimas ES bendrosiose mokslinių tyrimų programose, Europos mokslo tarybos programų kvietimuose);

6) Lietuvoje bus kuriama konkurencinga tarptautinė mokslinių tyrimų aplinka, palanki užsienio tyrėjams ir investicijoms pritraukti;

7) Lietuvos mokslinių tyrimų vadybininkams ir tyrėjams dalyvaujant EMBL veiklose kaip stažuotojams ar darbuotojams, atsiras galimybės perimti pažangiausias mokslinių tyrimų infrastruktūrų valdymo, tarptautinių gyvybės mokslų projektų inicijavimo ir administravimo praktikas;

8) bus suteikti nauji impulsai vienos prioritetinių Lietuvos aukštųjų technologijų pramonės sričių – biotechnologijos, biofarmacijos ir biomedicinos plėtrai;

9) narystė EMBL padės sustiprinti mokslinių tyrimų, prisidedančių prie reikšmingų biomedicinos mokslų atradimų, rezultatus, kurie bus taikomi klinikinėje praktikoje piktybinių susirgimų (pvz., vėžio) efektyviam gydymui ir prevencijai, išsaugoti gyvybėms, ilginti gyvenimo trukmei ir jo kokybei gerinti.

Į Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodžio projektų sąrašą, patvirtintą Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. VIII-22 „Dėl Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodžio projektų sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Kelrodis), įtraukta tinklinė nacionalinė mokslinių tyrimų infrastruktūra – Kompiuterinės, struktūrinės ir sistemų biologijos centras (toliau – CossyBio). CossyBio infrastruktūroje dalyvauja Vilniaus universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Nacionalinis vėžio institutas. Kelrodyje numatytas CossyBio siekis įsijungti į EMBL. 2016 m. suorganizuoto Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų tarptautinio ekspertinio vertinimo metu tarptautiniai ekspertai CossyBio infrastruktūrą įvertino aukščiausiu balu. Siekdama užtikrinti labiausiai išvystytų mokslo sričių mokslinių tyrimų infrastruktūrų įsijungimo ir narystės didžiausią pridėtinę vertę Lietuvos mokslo vystymuisi suteikiančiose tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose, Švietimo ir mokslo ministerija 2017 m. inicijavo projektą, skirtą įsijungimui ir narystei tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose, ekspertinį vertinimą. Lietuvos mokslo tarybos ekspertai būtinumą įsijungti į EMBL įvertino teigiamai. Atsižvelgdama į ekspertinių vertinimų rezultatus, Švietimo ir mokslo ministerija suplanavo Europos Sąjungos struktūrinių fondų 2014–2020 metų finansavimo laikotarpio lėšomis finansuoti CossyBio infrastruktūros atnaujinimą ir įsijungimą į EMBL (panaudojant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas bus sumokami pirmųjų trejų metų narystės mokesčiai).

Lietuva 2015 m. jau prisijungė prie EMBL kaip afilijuota (numatoma) narė. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos molekulinės biologijos laboratorijos ketinimų protokolas dėl numatomos narystės pasirašytas 2015 m. rugsėjo 28 d.

2016 m. Lietuva tapo Europos molekulinės biologijos konferencijos (angl. European Molecular Biology Conference) (toliau – EMBC) nare (Lietuvai EMBC atstovauja prof. Virginijus Šikšnys). Narystė EMBC patvirtinta Lietuvos Respublikos 2016 m. kovo 17 d. įstatymu Nr. XII-2256 „Dėl susitarimo dėl Europos molekulinės biologijos konferencijos įkūrimo ratifikavimo“. Tapusi EMBC nare, Lietuva lygiagrečiai tapo ir Europos molekulinės biologijos organizacijos (angl. European Molecular Biology Organisation) (toliau – EMBO) nare. Tik tos valstybės, kurios yra EMBC ir EMBO narės, gali siekti pilnateisės narystės EMBL.

2018 m. gegužės 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo metu apsispręsta dėl tikslingumo Lietuvai siekti pilnateisės narystės EMBL. 2018 m. liepos 4 d. EMBL taryba priėmė sprendimą priimti Lietuvą į EMBL.

Lietuvai tapus EMBL nare, reikėtų kasmet mokėti narystės mokestį. Metinis nario mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į šalies bendrųjų nacionalinių pajamų vidurkį per 3 metus pagal oficialią Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos EBPO statistiką. Šalies narystės mokesčio dydis nustatomas atsižvelgiant į metinį EMBL išlaidų poreikį ir santykį tarp šalies bendrųjų nacionalinių pajamų trejų metų vidurkio ir bendro visų šalių-narių bendrųjų nacionalinių pajamų vidurkio. 2015 m. rugsėjo 25 d. tarp EMBL ir Lietuvos Respublikos pasirašytame ketinimų protokole dėl numatomos narystės įtvirtinta, kad Lietuvai bus taikoma nuolaida: 1-ais visos narystės metais narystės mokestis siekia 30 proc., 2-ais – 40 proc.; 3-iais – 50 proc.; 4–5-ais – 80 proc. viso narystės mokesčio.

Preliminarūs narystės mokesčio dydžiai: 2019 m. ~86 495 Eur; 2020 m. ~115 326 Eur; 2021 m. ~144 157 Eur; 2022 m. ~230 652 Eur; 2023 m. ~230 652 Eur; nuo 2024 m. – ~288 315 Eur. Lietuvai tapus EMBL nare, taip pat reikės sumokėti stojimo mokestį, kuris Lietuvai sudarys 52 061

Eur ir turės būti sumokamas dalimis per penkis pirmuosius narystės EMBL metus. Pirmųjų trejų metų narystės mokesčius numatoma mokėti panaudojant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos lėšas. Taip pat planuojama numatyti biudžeto lėšas narystės EMBL mokesčiams apmokėti ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamo projekto tęstinumo laikotarpiu (dar papildomai penkerius metus).

Projektai įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 2.5.1 darbo „Socialinės, kultūrinės plėtros skatinimas, įgyvendinant ir koordinuojant inovacijų politiką: 2.5.1.3 veiksmą „Išitraukimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras, suteikiančias didžiausią pridėtinę vertę Lietuvos mokslo plėtrai“. Projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų. Su visuomene konsultuojamasi Projektus skelbiant Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektai derinti su Finansų ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos, Lietuvos mokslo taryba (šios institucijos pastabų Projektams neturėjo) ir Užsienio reikalų ministerija, į kurios vienintelę pastabą atsižvelgta.

Projektus parengė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorius Albertas Žalys, tel. 219 1176, el. p. Albertas.Zalys@smm.lt) mokslo skyriaus (vedėja Vilma Popovienė, tel. 219 1169, el. p. Vilma.Popovienė@smm.lt) vedėjo pavaduotojas Stanislovas Žurauskas (tel. 219 1199, el. p. stanislovas.zurauskas@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti susitarimą dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo“ projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Susitarimą dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo“ projektas, 1 lapas.
3. Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Susitarimo dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo ratifikavimo projektas, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Susitarimo dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo ratifikavimo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.
5. 2015 m. rugsėjo 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos molekulinės biologijos laboratorijos ketinimų protokolo dėl numatomos narystės kopija, 5 lapai.
6. Susitarimo dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo kopija, 22 lapai.
7. Susitarimo dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo autentiškas vertimas į lietuvių kalbą, 11 lapų.
8. EMBL dokumentų, patvirtinančių sprendimą priimti Lietuvą į EMBL kopijos, 9 lapai.
9. Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos 2018 m. rugsėjo 11 d. rašto Nr. NR-684 kopija, 1 lapas.
10. Teisingumo ministerijos 2018 m. rugsėjo 12 d. rašto Nr. (1.9)2T-664 kopija, 1 lapas.
11. Finansų ministerijos 2018 m. rugsėjo 13 d. rašto Nr. ((25.3-01)-5K-1816012)-6K-1804911 kopija, 1 lapas.
12. Užsienio reikalų ministerijos 2018 m. rugsėjo 14 d. rašto Nr. (22.21)3-4090 kopija, 1 lapas.

Stanislovas Žurauskas, tel. 219 1199, el. p. stanislovas.zurauskas@smm.lt